



Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep

0030 Oslo

Oslo, 29.01.2010

Høringsforslaget til endringer i alkohollovgevingen

Vi viser til brev av 23. september 2009. Blå Kors takker Helse- og omsorgsdepartementet for at vi fikk mulighet til å delta i høringen vedrørende forslag til endringer i alkoholloven, og vi beklager at vi har overskredet svarfristen. Vi oversender denne uttalelse allikevel med håp om at det kan få bli en del av den videre politiske prosessen.

Blå Kors er glad for at det er sendt ut en rekke høringsforslag som vi tror vil være med på å begrense alkoholforbruket – og redusere fyll og vold. I Norge er det satt ny rekord for alkoholomsetningen hvert år siden 2003, og er vi er nå på det høyeste siden man startet å måle alkoholforbruket. Vi ser på flere av disse forslagene i høringsutkastet som et betimelig forsøk på å opprette en bedre balanse mellom folkehelsehensyn og bransjehensyn.

Denne korte uttalelse begrenser seg til to punkter:

1) Innskrenkning i skjenketid

Departementet forslår å innskrenke maksimaltid for skjenking av alkoholholding drikke med én time. Blå Kors støtter forslaget som et viktig forbyggende alkoholpolitisk tiltak i et folkehelseperspektiv.

Skjenketiden påvirker utvilsomt totalforbruket i befolkningen – og det er en nær sammenheng mellom totalkonsumet i kulturen og omfanget av helsemessige og sosiale skadevirkninger. Dette bygger på den såkalte *totalkonsumteorien*, som har fått en overveldende støtte i eksisterende forskning. Blant annet kan nevnes en omfattende studie over mange tiår i Vest-Europa (ECAS-prosjektet, European Comparative Alcohol Study, ref.

Blå Kors Norge

Hovedkontoret
Postboks 4793 Sofienberg
0506 OSLO

Telefon: 22 03 27 40
Telefax: 22 03 27 41
E-post: post@blakors.no

Bankgiro: 3000.16.77337
Org.nr: 962.323.855 Mva
www.blakors.no



Nordstöm et.al, 2002). Den viser at utviklingen i det gjennomsnittlige alkoholforbruket er en faktor som tydelig påvirker forekomsten av en rekke skadevirkninger, som eksempelvis ulykker.

Norsk drikkekultur er preget av et mønster med inntak av store alkoholmengder pr drikkeepisode, såkalt «fyllepreget» drikkemønster. Dette drikkemønsteret innebærer en høy risiko for akutte skadevirkninger. Når totalkonsumet øker i en kultur med høykonsummønster øker frekvensen av akutte skadevirkninger. **Lang skjenketid legger til rette for inntak av mer alkohol per «utekveld», og øker risiko for skader på kort og lang sikt i befolkningen.**

En større ny oppsummeringsstudie over internasjonal forskning viser at det er en sammenheng mellom endringer i skjenketiden og voldsomfang og/eller andre problemer. Når skjenketiden reduseres går problemomfanget ned, og når skjenketiden utvides går problemomfanget opp (Stockwell, T og Chiktzhs, T., 2009).

Det er ikke gjort forskning på endringer i skjenketiden i norske kommuner, men rapporter fra politiet i de aktuelle kommunene støtter funnene i den internasjonale forskningen: nedgang i antall ordens- og voldssaker ved redusert skjenketid.

I 2003 gav en ekspertgruppe av 15 ledende rusforskere ut boka «Alcohol – No Ordinary Commodity. Reseach and Public Policy». Ekspertgruppa har utarbeidet en ajourført oversikt over forskningen på forebyggende tiltak. Blant 13 aktuelle forbyggingstiltak, kommer **begrensing av salgstider** ut som en effektiv strategi med lav kostnad (Babor, t. et.al, 2003).

2) Merking av alkoholholdig drikke

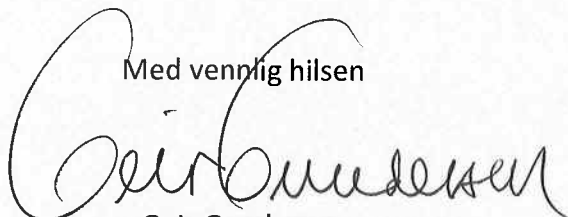
I høringsforslaget er merking av alkoholholdig drikke ikke tatt med som et forslag.

Blå Kors fremmer forslag om merking av alkoholholdig drikke med advarsel for gravide.

Alkohol er det mest fosterskadelige rusmidlet. Det er ikke identifisert en nedre trygg grense for alkoholeksponering i graviditeten. Alkohol skader i alle deler av svangerskapet. Norske helsemyndigheter har en klar anbefaling om avhold i graviditeten. Denne retningslinje bør få konsekvenser for informasjonspolitikken. Vi foreslår derfor merking av øl, vin og sprit med helseadvarsel rettet mot gravide. Vi vil minne om at tobakk er merket med advarsel for gravide. Det er ulogisk at merking av alkohol ikke er også er påbudt.

Vi viser her også til klare anbefalinger fra ekspertgruppe nedsatt av Helse- og Sosialdepartementet som anbefaler merking av alkoholholdig drikke som forebyggingsstrategi (se Rapport IS 1284: Alkohol og Graviditet: Hva er farlig for fosteret? Hvordan forebygge og behandle, 2005). Gruppen viser blant annet til miljøinformasjonsloven i denne sammenheng. Både Frankrike og Finland merker alkoholholdig drikke med advarsel ifht graviditet.

Med vennlig hilsen



Geir Gundersen
generalsekretær
Blå Kors Norge